

STANOVY

**České středoškolské unie, z. s.,
přijaté dne 4. května 2024**

PREAMBULE

My, žáci středních škol České republiky v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, hlásící se k odkazu zakladatelů České středoškolské unie a Parlamentu dětí a mládeže České republiky, kterým záleží na podobě vzdělávání v naší zemi, odhodláni zasazovat se o zlepšování jeho kvality, prostupnosti i demokratičnosti, prostřednictvím spolupráce mezi zástupci školních, regionálních a krajských samospráv, přijímáme tyto nové stanovy České středoškolské unie:

ČÁST PRVNÍ

OBEČNÁ USTANOVENÍ

Článek 1

Úvodní ustanovení

- (1) Názvem spolku je Česká středoškolská unie, z. s.
- (2) Sídlem spolku je Praha. Spolek působí na celém území České republiky.
- (3) Spolek se řídí zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

Článek 2

Poslání, účel a činnost spolku

- (1) Posláním a účelem spolku je zastřešovat, prosazovat a hájit zájmy středoškoláků.
- (2) Spolek vyvíjí zejména tyto hlavní činnosti
 - a) prosazuje zájmy a názory středoškoláků a mladých lidí, a to zejména ve vztahu k jejich vzdělávání a věcem souvisejícím, vůči školám, jejich zřizovatelům, politické reprezentaci i široké veřejnosti,
 - b) zasazuje se o aktivní zapojení středoškoláků a mladých lidí do rozhodovacích procesů ve škole, jakož i na místní, regionální, krajské, celostátní i evropské úrovni,
 - c) podporuje činnost žákovských samospráv na středních školách a samosprávných struktur participace mládeže na dalších úrovních,
 - d) podněcuje diskusi o vzdělávacích tématech ve veřejném prostoru, podporuje inovativní proudy a pestrost ve vzdělávání a zasazuje se o zvyšování jeho kvality,
 - e) přispívá k rozvíjení demokratických hodnot ve společnosti,
 - f) uskutečňuje vlastní akce a projekty, které souvisí s jeho posláním a účelem.
- (3) Spolek vyvíjí vedlejší hospodářskou činnost.

ČÁST DRUHÁ

ČLENSTVÍ

Článek 3

Členové

- (1) Členem spolku se může stát každý žák střední školy. V případech hodných zvláštního zřetele se jím může stát rovněž žák základní školy nebo absolvent střední školy.
- (2) Členství ve spolku vzniká přijetím.
- (3) Členství ve spolku zaniká
 - a) prvním dnem kalendářního roku následujícího poté, kdy člen ukončí studium na střední škole, neoznámí-li předtím spolku, že chce zůstat členem, nebo trvá-li k tomu dni jeho členství v orgánech spolku,
 - b) vystoupením,
 - c) vyloučením,
 - d) úmrtím.
- (4) O přijímání a vylučování členů spolku rozhoduje předsednictvo.
- (5) Přijetí žáka střední školy lze odmítnout jen ze zvlášť závažných důvodů. Vnitřní předpis může stanovit, že není-li řádně podaná přihláška žáka střední školy ve stanovené lhůtě odmítnuta, považuje se žák po uplynutí lhůty za přijatého. Rovněž může stanovit, že žák střední školy, který je členem krajského parlamentu, se považuje za přijatého přihlášením nebo přijetím členství v orgánu spolku.
- (6) Členové spolku mohou být vyloučeni, poruší-li závažným způsobem povinnosti vyplývající ze členství ve spolku nebo dopustí-li se hrubě neetického jednání vůči členům spolku nebo vůči třetím osobám v souvislosti s činností spolku.
- (7) Seznam členů spolku vede předsednictvo nebo jeho pověřený člen; provádí v něm zápisy a výmazy týkající se členství.

Článek 4

Delegáti

- (1) Delegátem je člen spolku pověřený demokratickým samosprávným orgánem žáků střední školy (žákovský parlament, rada, apod.) nebo člen spolku zvolený žáky střední školy k zastupování žáků ve spolku. Podrobnosti o náležitostech pověření nebo volby delegátem a jejich trvání upraví vnitřní předpis.
- (2) Žáci jedné střední školy mohou být zastupováni pouze jedním delegátem. Delegátem zastupujícím žáky střední školy může být pouze žák téže střední školy.

- (3) Kdo delegáta pověřil nebo zvolil je oprávněn jej rovněž odvolat. Tuto skutečnost bezodkladně sdělí spolku.
- (4) O uznání pověření nebo volby delegáta rozhoduje předsednictvo spolku. Domáhá-li se postavení delegáta jedné střední školy více členů spolku, přizná jej předsednictvo tomu, kdo prokáže silnější demokratický mandát.
- (5) Předsednictvo neuznává pověření nebo volbu delegáta, má-li důvodné pochybnosti, že pověřující samosprávný orgán funguje v rozporu s demokratickými zásadami nebo že proces volby byl s těmito zásadami v rozporu. Předsednictvo může své rozhodnutí o uznání odvolat, vyjdou-li po slyšení delegáta najevo skutečnosti, které by předsednictvo opravňovaly k neuznání jeho pověření nebo volby.
- (6) Uznané pověření nebo volba delegáta se zapisuje do seznamu členů spolku.
- (7) K rozhodnutím podle odst. 4 a 5 si předsednictvo zpravidla vyžádá vyjádření příslušného krajského parlamentu.

Článek 5

Práva a povinnosti členů

- (1) Členové spolku jsou oprávněni
 - a) účastnit se republikového sněmu,
 - b) být voleni do orgánů spolku,
 - c) obracet se na orgány spolku s podněty a stížnostmi.
- (2) Členové spolku, kteří jsou delegáty, jsou dále oprávněni
 - a) hlasovat a volit na republikovém sněmu,
 - b) předkládat republikovému sněmu návrhy usnesení.
- (3) Členská práva lze vykonávat pouze osobně.
- (4) Členové spolku jsou povinni
 - a) dodržovat Stanovy, vnitřní předpisy, jakož i rozhodnutí příslušných orgánů spolku,
 - b) vykonávat svou činnost ve spolku pilně a svědomitě a v souladu se svým nejlepším porozuměním posláním spolku,
 - c) zachovávat dobré jméno spolku.

Článek 6

Opravné prostředky a stížnosti

- (1) Proti rozhodnutím podle čl. 3 odst. 5 a 6 a čl. 4 odst. 4 a 5 se lze odvolat k dozorčí radě, jejíž rozhodnutí je konečné. Odvolat se lze rovněž proti neoprávněnému zápisu či

výmazu v seznamu členů. Odvolání má odkladný účinek, nerozhodne-li dozorčí rada jinak.

- (2) Poruší-li orgán spolku jiným způsobem členská práva, lze podat dozorčí radě stížnost.
- (3) Vyhoví-li dozorčí rada odvolání nebo stížnosti, vysloví neplatnost napadeného úkonu a v případě potřeby jej nahradí novým rozhodnutím nebo uloží nápravná opatření.

ČÁST TŘETÍ

KRAJSKÉ PARLAMENTY

Článek 7

Krajské parlamenty

- (1) Spolek zastřešuje krajské samosprávné struktury participace mládeže (dále jen „krajské parlamenty“). Seznam krajských parlamentů tvoří přílohou těchto Stanov.
- (2) Spolek a krajské parlamenty na základě zásady vzájemnosti usilují o to, aby žáci středních škol v daném kraji byli členy spolku i krajského parlamentu současně. Zvláště o to usilují ve vztahu k delegátům.
- (3) Požádá-li o to krajský parlament, předsednictvo může zahájit proces přeměny krajského parlamentu na pobočný spolek. Pobočný spolek zřizuje předsednictvo se souhlasem republikové rady. Je-li krajský parlament pobočným spolkem, ustanovení čl. 8 pro něj platí obdobně. Podrobnosti stanoví vnitřní předpis.
- (4) Spolek a krajský parlament mohou uzavřít smlouvu závazně upravující podrobnosti vzájemné spolupráce.

Článek 8

Zásady spolupráce

- (1) Spolek nezasahuje do vnitřní autonomie krajských parlamentů.
- (2) Krajské parlamenty se ve své činnosti řídí demokratickými zásadami. Krajské parlamenty zasílají spolku platné znění svých stanov a obdobných dokumentů.
- (3) Dospěje-li předsednictvo k závěru, že krajský parlament závažným způsobem porušuje některou ze zásad spolupráce a ani po výzvě nezjedná nápravu, navrhne republikové radě, aby zástupci krajského parlamentu pozastavila členství v republikové radě. Proti rozhodnutí republikové rady se lze odvolat k dozorčí radě; postupuje se obdobně podle čl. 6. Jakmile pominou důvody k pozastavení členství, republiková rada pozastavené členství obnoví.

Článek 9

Řešení sporů

Dojde-li k vážnému rozkolu mezi spolkem a krajským parlamentem, ustaví dozorčí rada smírčí panel. Smírčí panel tvoří dozorčí rada doplněná o členy nominované krajskými parlamenty. Každý krajský parlament je oprávněn nominovat nejvýše jednoho člena panelu; členem může být pouze absolvent střední školy, který v posledním měsíci nepůsobil v orgánech krajského parlamentu s výjimkou kontrolních orgánů. Smírčí panel usiluje o smírné řešení sporu s cílem zachovat spolupráci a jednotný hlas středoškoláků.

ČÁST ČTVRTÁ

ORGÁNY

Článek 10

Jednání za spolek

Spolek zastupuje a za něj podepisuje samostatně předseda nebo místopředseda při právních jednáních, jejichž hodnota nepřevyšuje částku 50 000 Kč. V ostatních záležitostech a při právních jednáních vůči zaměstnancům spolek zastupují společně předseda a místopředseda nebo společně dva místopředsedové.

Předsednictvo

Článek 11

- (1) Předsednictvo je statutárním orgánem spolku.
- (2) Předsednictvo tvoří pět, nebo sedm členů: předseda, 1. místopředseda a 2. místopředseda spolku a dva, nebo čtyři další členové předsednictva. Počet členů předsednictva před volbou určí republikový sněm.
- (3) Předseda spolku nebo ve vymezených oblastech jím pověřený místopředseda organizuje práci předsednictva spolku; mezi schůzemi předsednictva koordinuje činnost jeho členů a dbá na plnění přijatých usnesení.
- (4) Předsednictvo řídí činnost spolku, politicky jej reprezentuje a uvádí v život jeho poslání.
- (5) Předsednictvo odpovídá za hospodaření spolku a nakládá s jeho majetkem.
- (6) Předsednictvo může rozdělit mezi své členy působnost podle oborů.
- (7) Předsednictvo zřizuje a řídí pracovní skupiny nebo obdobné útvary členů a zaměstnanců spolku. Pověří-li předsednictvo koordinací projektů nebo akcí spolku nebo spravováním některých záležitostí spolku člena nebo zaměstnance spolku, určí předsednictvo svého člena, který na jeho činnost dohlíží.

- (8) Schůzi předsednictva svolává a řídí předseda spolku. Svolává ji nejméně jednou do čtrnácti dnů; svolá ji do tří dnů z podnětu dozorčí rady nebo tří členů předsednictva.
- (9) Předsednictvo rozhoduje ve sboru. K přijetí usnesení předsednictva se vyžaduje souhlas nadpoloviční většiny jeho členů. Předsednictvo je schopno se usnášet, je-li na jeho schůzi přítomna nadpoloviční většina členů.

Článek 12

- (1) Za člena předsednictva může být zvolen pouze žák střední školy, který dovršil patnácti let věku, za místopředsedu pouze žák střední školy, který dovršil šestnácti let věku, a za předsedu pouze žák střední školy, který dovršil sedmnácti let věku. Ukončením studia na střední škole trvající mandát nezaniká. Plná svéprávnost se nevyžaduje.
- (2) Ze středních škol sídlících na území jednoho kraje mohou být do předsednictva zvoleni nejvýše dva žáci. Z jedné střední školy může být do předsednictva zvolen pouze jeden žák.
- (3) Je-li do předsednictva zvolen předseda krajského parlamentu, musí se do dvou týdnů od volby funkce předsedy krajského parlamentu vzdát. Neučiní-li tak, hledí se na něj, jako by z předsednictva odstoupil.
- (4) Členství v předsednictvu vzniká zvolením nebo kooptací.
- (5) Členství v předsednictvu zaniká
 - a) uplynutím funkčního období předsednictva;
 - b) odvoláním;
 - c) odstoupením;
 - d) zánikem členství ve spolku.
- (6) Funkční období předsednictva začíná vždy 1. května a trvá jeden rok. Není-li k 1. květnu zvoleno nové předsednictvo, vykonává jeho funkce prozatímně dosavadní předsednictvo. Volba předsednictva se koná v dubnu.
- (7) Předsednictvo do 1. června předloží republikové radě plán svojí roční činnosti. Jednou za tři měsíce předsednictvo republikovou radu informuje o jeho plnění a změnách.
- (8) Klesne-li v průběhu funkčního období počet členů předsednictva, předsednictvo může se souhlasem republikové rady kooptovat náhradní členy. Jejich členství v předsednictvu trvá do doplňovací volby, která se uskuteční na nejbližším republikovém sněmu.

Republiková rada

- (1) Republikovou radu tvoří předsednictvo a zástupci krajských parlamentů. Zástupcem krajského parlamentu je jeho předseda, nepověří-li krajský parlament jiného zástupce.
- (2) Do působnosti republikové rady náleží
 - a) projednávat plán činnosti předsednictva,
 - b) projednávat podněty krajských parlamentů,
 - c) na návrh předsednictva podle čl. 8 odst. 3 pozastavit nebo obnovit členství zástupce krajského parlamentu v republikové radě,
 - d) na návrh předsednictva schvalovat rozpočtový výhled spolku,
 - e) na návrh předsednictva schvalovat výši rozpočtové rezervy spolku,
 - f) na návrh předsednictva schvalovat výsledky hospodaření spolku,
 - g) vyslovovat předsednictvu souhlas s přijetím a změnou vnitřních předpisů,
 - h) vyslovovat předsednictvu souhlas s kooptací náhradních členů předsednictva,
 - i) řešit spory mezi krajskými parlamenty, pokud jí spor předloží,
- (3) Předsednictvo s republikovou radou konzultuje své politické a projektové záměry.
- (4) Schůzi republikové rady svolává a řídí předseda spolku; zastoupit jej může místopředseda nebo pověřený člen předsednictva. Svolává ji nejméně jednou za dva měsíce; svolá ji do tří dnů z podnětu dozorčí rady nebo tří členů republikové rady.
- (5) K přijetí usnesení republikové rady se vyžaduje souhlas nadpoloviční většiny přítomných zástupců krajských parlamentů. K přijetí usnesení o pozastavení členství zástupce krajského parlamentu v republikové radě se vyžaduje souhlas všech zástupců krajských parlamentů kromě člena, o němž se hlasuje. Republiková rada je schopna se usnášet, je-li na její schůzi přítomen předseda, místopředseda, nebo pověřený člen předsednictva spolku a nadpoloviční většina zástupců krajských parlamentů.

Dozorčí rada

- (1) Dozorčí rada je kontrolním a rozhodčím orgánem spolku.
- (2) Dozorčí radu tvoří nejméně tři a nejvýše šest členů.
- (3) Dozorčí rada ze svých členů volí a odvolává předsedu dozorčí rady.

- (4) Dozorčí rada dohlíží na činnost a hospodaření spolku, jakož i na výkon působnosti jeho orgánů; dbá na to, aby byly dodržovány právní předpisy, Stanovy a vnitřní předpisy spolku. V souvislosti s tím může ukládat nápravná opatření.
- (5) Dozorčí rada je oprávněna zrušit usnesení orgánu spolku nebo ustanovení vnitřního předpisu, je-li v rozporu s právními předpisy, Stanovami, vnitřními předpisy nebo pokud se přičí dobrým mravům. Obdobně je oprávněna přezkoumat volby a nařídít jejich opakování.
- (6) Dozorčí rada je oprávněna nahlížet do všech dokumentů a záznamů spolku; dozorčí rada má přístup do datové schránky spolku, administrátorské oprávnění k webovým stránkám a dalším elektronickým systémům využívaných spolkem. Člen dozorčí rady je oprávněn účastnit se schůzí všech orgánů spolku; udělí se mu slovo, kdykoliv o to požádá.
- (7) Orgány a členové spolku poskytují dozorčí radě veškerou součinnost a informace nezbytné k výkonu její působnosti.
- (8) Usnesení dozorčí rady a výklad Stanov jí podaný jsou závazné pro všechny orgány a členy spolku.
- (9) Schůzi dozorčí rady svolává a řídí předseda dozorčí rady. Svolává ji nejméně jednou za půl roku; svolá ji do tří dnů z podnětu předsednictva, republikové rady nebo člena dozorčí rady.
- (10) K přijetí usnesení dozorčí rady se vyžaduje souhlas nadpoloviční většiny jejích členů. Dozorčí rada je schopna se usnášet, je-li na její schůzi přítomna nadpoloviční většina členů. Dozorčí rada může přijmout a měnit svůj jednací řád.

Článek 15

- (1) Do dozorčí rady může být zvolen pouze bezúhonný a plně svéprávný člen spolku, který byl a) po dobu alespoň šesti měsíců členem předsednictva nebo b) po dobu alespoň jednoho roku členem republikové rady; alespoň tři členové dozorčí rady musí splňovat kritérium a).
- (2) Členství v dozorčí radě vzniká zvolením.
- (3) Členství v dozorčí radě zaniká
 - a) uplynutím funkčního období člena,
 - b) odvoláním,
 - c) odstoupením,
 - d) zánikem členství ve spolku.

- (4) Funkční období člena dozorčí rady jsou tři roky. Člen dozorčí rady nemůže být ze spolku vyloučen.

Článek 16

Republikový sněm

- (1) Republikový sněm je nejvyšším orgánem spolku.
- (2) Zasedání republikového sněmu svolává předsednictvo; může jej svolat i dozorčí rada. Předsednictvo zasedání svolá alespoň jednou ročně v dubnu; během školního roku jej svolá do jednoho měsíce z podnětu republikové rady nebo třetiny všech delegátů. Zasedání se oznamuje nejméně čtrnáct dní před jeho konáním.
- (3) Zasedání republikového sněmu řídí ten, kdo jej svolal; postupuje při tom v souladu s jednacím řádem republikového sněmu.
- (4) Do působnosti republikového sněmu náleží zejména
- a) měnit Stanovy,
 - b) přijímat a měnit jednací řád republikového sněmu,
 - c) přijímat a měnit ideové a strategické dokumenty,
 - d) určovat počet členů předsednictva,
 - e) vyslovovat předsednictvu souhlas s uzavřením smlouvy podle čl. 7 odst. 4,
 - f) volit a odvolávat předsedu, 1. místopředsedu a 2. místopředsedu spolku a členy předsednictva, jakož i členy dozorčí rady.
- (5) Republikový sněm se může na návrh předsednictva usnést o věcech podle čl. 13 odst. 2 písm. c) až g).
- (6) K přijetí usnesení republikového sněmu se vyžaduje souhlas nadpoloviční většiny přítomných delegátů. K přijetí usnesení o změně Stanov se vyžaduje souhlas dvoutřetinové většiny přítomných delegátů. Republikový sněm je schopen se usnášet, je-li na jeho schůzi přítomna třetina všech delegátů.
- (7) Ke zvolení nebo odvolání podle odst. 4 písm. f) se vyžaduje souhlas nadpoloviční většiny přítomných delegátů; k odvolání člena dozorčí rady se vyžaduje souhlas nadpoloviční většiny všech delegátů. Průběh voleb upraví jednací řád republikového sněmu.

ČÁST PÁTÁ

HOSPODAŘENÍ A VNITŘNÍ PŘEDPISY

Zásady hospodaření

Článek 17

- (1) Spolek samostatně hospodaří se svým majetkem a využívá jej k podpoře své činnosti. Činí tak v souladu se zásadami účelnosti, efektivnosti a hospodárnosti.
- (2) Spolek získává prostředky pro svou činnost z dobrovolných členských příspěvků, dotací, grantů, darů, výnosů ze svého majetku a vlastní vedlejší hospodářské činnosti, jakož i z členských příspěvků, určí-li jejich výši a splatnost republikový sněm.
- (3) Účetním obdobím spolku je hospodářský rok, který začíná 1. května a končí 30. dubna.
- (4) Spolek vede transparentní bankovní účet.

Článek 18

- (1) Předsednictvo ze svého středu určí osobu odpovědnou za vedení účetních záznamů spolku.
- (2) Stane-li se spolek příjemcem účelově vázané dotace, grantu nebo daru, určí předsednictvo ze svého středu osobu odpovědnou za řádné plnění souvisejících závazků spolku. O tomto plnění předsednictvo pravidelně informuje dozorčí radu a republikovou radu.
- (3) K uzavření smlouvy na plnění, jehož hodnota převyšuje částku 50 000 Kč, k podání grantové, dotační či obdobné žádosti o částku převyšující 50 000 Kč, jakož i k uzavření jakékoliv smlouvy mezi spolkem a členem orgánu spolku se vyžaduje předchozí souhlas dozorčí rady, nerozhodne-li dozorčí rada jinak. O uzavírání všech smluv a podávání grantových, dotačních a obdobných žádostí, jakož i o proplácení cestovních a jiných výdajů členům spolku předsednictvo dozorčí radu pravidelně informuje.
- (4) Předsednictvo usiluje o vytváření dostatečné rozpočtové rezervy spolku.
- (5) K uzavření smlouvy, jejíž plnění by vedlo k poklesu objemu účelově nevázaných finančních prostředků spolku pod 25 000 Kč, se vyžaduje předchozí souhlas dozorčí rady. Klesne-li objem účelově nevázaných finančních prostředků spolku pod 25 000 Kč, nelze s těmito prostředky nakládat bez předchozího souhlasu dozorčí rady, nerozhodne-li dozorčí rada jinak.

Článek 19

Vnitřní předpisy

Podrobnosti ve Stanovách blíže neupravené mohou upřesnit a doplnit vnitřní předpisy. Vnitřní předpisy přijímá a mění předsednictvo se souhlasem podle čl. 13 odst. 2 písm. g); k jejich zrušení se souhlas nevyžaduje.

ČÁST ŠESTÁ

SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 20

Společná ustanovení

Schůze všech orgánů spolku mohou probíhat s využitím technických prostředků umožňujících dálkovou komunikaci.

Přechodná ustanovení

Článek 21

- (1) Funkční období dosavadních orgánů spolku trvá do 26. 5. 2024.
- (2) Předsednictvo se zmocňuje, aby jednomyslně vyhotovilo seznam krajských parlamentů a vyhlásilo jej jako přílohu těchto Stanov.

Článek 22

- (1) Volbou předsednictva po nabytí účinnosti těchto Stanov není dotčeno ustanovení čl. 12 odst. 6. Volba dalšího předsednictva se uskuteční v dubnu 2025.
- (2) Při první volbě členů dozorčí rady po nabytí účinnosti těchto Stanov se nepřihlíží k požadavku předchozího výkonu funkce člena předsednictva nebo republikové rady.

Článek 23

Účinnost

Tyto Stanovy nabývají účinnosti dnem 25. 5. 2024 s výjimkou čl. 21, který nabývá účinnosti přijetím.

PŘÍLOHA

SEZNAM KRAJSKÝCH PARLAMENTŮ

Hlavní město Praha	Středoškolský sněm hlavního města Prahy
Jihočeský kraj	Jihočeský studentský parlament
Jihomoravský kraj	Krajský studentský sněm Jihomoravského kraje
Karlovarský kraj	Krajský parlament dětí a mládeže Karlovarského kraje
Kraj Vysočina	Středoškolský parlament Kraje Vysočina
Královehradecký kraj	Krajský parlament mládeže Královehradeckého kraje
Liberecký kraj	Studentský parlament Libereckého kraje
Moravskoslezský kraj	Moravskoslezská rada studentů
Olomoucký kraj	Zastupitelstvo mládeže Olomouckého kraje
Pardubický kraj	Krajský studentský sněm Pardubického kraje
Plzeňský kraj	Studentský parlament Plzeňského kraje
Středočeský kraj	Středočeský studentský parlament
Ústecký kraj	Studentský parlament Ústeckého kraje
Zlínský kraj	Krajský parlament dětí a mládeže Zlínského kraj